

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2023-0120009

Vergadering van 28 september 2023
Gemeente Hardinxveld-Giessendam -
Hardinxveld-Giessendam
Auteur: Sharelle Hartman
s.hartman@hardinxveld-giessendam.nl

Herijking Verordening maatschappelijke ondersteuning Hardinxveld-Giessendam

Voorgesteld besluit

1. De herijkte Verordening maatschappelijke ondersteuning Hardinxveld-Giessendam vast te stellen.
2. De beleidsnotitie Wmo 'Samen zorgen en samen (mee)doen' vast te stellen.

Inhoud

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2022 is de Drechtraad opgeheven en de GR Drechtsteden omgevormd tot de GR Sociaal (GRS). Met deze wijziging is de inhoudelijke sturing van de gemeenten op de GR versterkt en komt er door lokale kaderstelling ruimte voor gemeente specifiek maatwerk in het beleid.

Bij de vorming van de GR Sociaal is het volledige regionale beleid ongewijzigd overgegaan. Daarbij is afgesproken om gefaseerd te starten met de voorbereiding van de lokale kaderstelling (de herijkingen). Als eerste beleidsterrein is het minimabeleid in lokale kaderstelling ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad. Als tweede beleidsterrein is het Wmo-beleid in co-creatie tussen gemeenten en Sociale Dienst Drechtsteden vormgegeven. In het kader van deze tweede herijking ligt nu het voorstel tot aanpassing van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en de daarbij behorende beleidsnotitie 'Samen zorgen en samen (mee)doen' voor ter besluitvorming.

In de beleidsnotitie motiveren we de wijzigingen die worden doorgevoerd in de verordening. Daarnaast schetsen we een doorkijk naar de toekomst, waarin het een grote uitdaging wordt om ondersteuning beschikbaar en betaalbaar te houden voor onze meest kwetsbare inwoners. De beleidsnotitie gaat in op de andere kijk die de ontwikkelingen van ons vragen en de kansen die er liggen voor de uitvoering.

Als bijlagen zijn opgenomen de herijkte verordening, de beleidsnotitie, de toelichting op de verordening, de was/wordt-tabel, het advies van de regionale adviesraad en de reactie hierop.

De toelichting op de verordening (bijlage 4) wordt niet door de gemeenteraad vastgesteld. Wel wordt deze toelichting ter kennisname meegestuurd bij dit voorstel ter vaststelling van de verordening, omdat het een belangrijke duiding van de verschillende artikelen in de verordening bevat. De getekende verordening en de toelichting worden later als één document samengevoegd in een geconsolideerde versie, die dan ook gepubliceerd wordt.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Om zorg in de toekomst beschikbaar en betaalbaar te houden, zijn wijzigingen in het Wmo-beleid

nodig. De Verordening maatschappelijke ondersteuning is het technisch juridische kader voor de uitvoering van de Wmo 2015. In deze herijking hebben we de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen samengevoegd, zodat een gezamenlijk beleidskader met onderlinge samenhang ontstaat.

Hoewel de financiële impact van de meeste knoppen op het eerste gezicht gering is, wordt een groot maatschappelijk effect beoogd. De beweging naar 'normaliseren', 'Wmo naar de voorkant', en de focus op zelfredzaamheid en participatie krijgt gestalte in het afwegingskader van de verordening. De gewijzigde verordening biedt ruimte om die beweging te maken.

Beoogd effect

De Wmo 2015 is als kaderwet bedoeld om een samenleving in te richten waarbij iedereen kan meedoen en waarbij de focus ligt op zelfredzaamheid en participatie. Door het samenvoegen van de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen én de integrale implementatie wordt beoogd de afstemming tussen deze twee werelden te verbeteren, de kwaliteit van ondersteuning te verbeteren en een kentering in de snel toenemende vraag in te zetten.

Argumenten

1.1 De wijzigingen in het nieuwe kaderbeleid Wmo sluiten aan bij onze visie sociaal domein

De lokale Visie Sociaal Domein is ons belangrijkste richtinggevende kader voor het Wmo-beleid. Belangrijke uitgangspunten vanuit onze visie zijn normaliseren, het meedoen naar vermogen en het stimuleren van de eigen kracht en het eigen netwerk. Deze uitgangspunten vinden aansluiting op de centrale doelstelling van de Wmo, namelijk het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners.

1.2 Integraal beleid is nodig voor normaliseren en afschaling

Hoewel er de achterliggende jaren hard gewerkt is aan de integrale benadering bij ondersteuningsvragen en hoewel hierop stappen zijn gezet, werken de twee losse verordeningen niet bevorderend voor het bieden van integrale dienstverlening. Door deze verordeningen te integreren hebben professionals een gezamenlijk kader van waaruit ze de ondersteuningsvraag van de inwoner kunnen beoordelen. Dit is een belangrijke toevoeging aan alle inspanningen om te komen tot een integrale afweging van het ondersteuningsaanbod.

1.3 Beweging naar normaliseren biedt een positievere gezondheidsbeleving bij inwoners

Vanuit, onder andere, het concept positieve gezondheid is bekend dat inwoners zichzelf gezonder voelen als ze meer eigen regie en zelfstandigheid ervaren. Door de beweging naar eigen kracht en normaliseren in te zetten, leveren we hier een belangrijke bijdrage aan.

1.4 Beweging naar normaliseren, Wmo naar de voorkant en inzetten op eigen kracht is noodzakelijk voor toekomstige continuïteit van ondersteuning

De maatschappij heeft te maken met een toenemende vraag naar ondersteuning, onder andere als gevolg van de toenemende vergrijzing. Daarnaast hebben we te maken met een krimpende beroepsbevolking. Dit is in Hardinxveld-Giessendam niet anders. Ondersteuning bieden aan de inwoner die dat écht nodig heeft, is in de toekomst alleen mogelijk als zoveel mogelijk inwoners zelfstandig functioneren al dan niet met behulp van hun netwerk. Door het inzetten van eigen kracht, eigen netwerk en lokale voorliggende voorzieningen wordt een beroep op professionele voorzieningen verkleind. Ons (professionele) aanbod van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen, zoals beschreven in de verordening, blijft dan beschikbaar voor de inwoners waarvoor alle andere vormen van hulp onvoldoende zijn.

2.1 De beleidsnotitie voorziet in een centrale beleidsdoelstelling en uitgangspunten en perspectieven voor de uitvoering van de Wmo de komende jaren

De beleidsnotitie is een lokale notitie. In de beleidsnotitie motiveren we de veranderingen die we aanbrengen in de verordening en schetsen we de omslagen die essentieel zijn om ondersteuning aan onze kwetsbare inwoners beschikbaar te houden in de toekomst. Voor de totstandkoming van de beleidsnotitie is uitgegaan van de lokale Visie Sociaal Domein en is gekeken naar de huidige ontwikkelingen en de kansen die gezien worden om de Wmo beschikbaar en betaalbaar te houden.

Kanttekeningen

1.1 De herijking levert geen kostenbesparing

Hoewel dit niet de insteek was van de herijking, kan het beeld ontstaan dat er ook bezuinigingen mogelijk zijn als gevolg van de herijking. Door de toekomstige toenemende vraag, is de verwachte stijging van kosten fors. Met de beweging naar normaliseren zullen we mogelijk de groei dempen. Naast de groei in aantallen hebben we echter ook te maken met voortdurend stijgende kostprijzen, waardoor een daadwerkelijke daling van kosten de komende jaren (ook met een nieuw beleidskader) niet waarschijnlijk zal zijn.

1.2 De verordening biedt niet dé oplossing van alle afstemmingsproblemen

De integrale verordening levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van afstemmingsproblemen in de maatschappelijke ondersteuning. Echter, het realiseren van de samenwerking in de dagelijkse uitvoering is essentieel om het beleid uiteindelijk te laten slagen. Hier zijn in de achterliggende periode de eerste belangrijke stappen op gezet o.a. door aanwezigheid van SDD-consulenten in gemeentehuis op vaste dagdelen in de week. Medewerkers van de SDD en het sociaal team werken fysiek met elkaar. Daarnaast is een dag in de week een integraal consultant van de SDD aanwezig voor meervoudige, complexe casuïstiek. Elkaar fysiek treffen vergemakkelijkt de afstemming en samenwerking.

Financiële informatie

De verordening zoals die nu voorligt, leidt niet tot een stijging van de kosten voor de Wmo op basis van de inhoud. Dit neemt niet weg dat er wel een stijging kan optreden als gevolg van een vermeerdering in de populatie die op de Wmo is aangewezen, maar dergelijke stijgingen zijn al verwerkt in de (meerjaren)begroting van de GR Sociaal en zo ook geland in onze lokale meerjarenbegroting.

Wel biedt deze verordening meer mogelijkheden tot het inzetten van lokale alternatieven voor duurdere zorg. Kansen liggen er met name op het gebied van individuele begeleiding en dagbesteding, zoals beschreven in de beleidsnotitie onder hoofdstuk 4.3 (bijlage 2). Door het versterken van de inzet van het maatschappelijk voorveld kan een beroep op duurdere voorzieningen worden uitgesteld of voorkomen. Omdat de afrekening met de regio geschiedt op basis van nu (werkelijk gebruik) kan deze verschuiving van inzet niet alleen effect hebben op de inhoud en kwaliteit van de lokale voorzieningen, maar ook financieel.

Participatie

De regionale Wmo-adviesraad is in de ambtelijke voorbereiding gevraagd te adviseren ten aanzien van de herijking Wmo. Het advies en de reactie hierop is als bijlagen opgenomen bij dit voorstel. De lokale adviesraad Platform sociaal domein is mondeling geïnformeerd en heeft de stukken ontvangen. Mogelijk brengen zij voorafgaand aan de raadsbehandeling nog een ongevraagd advies uit.

Communicatie

Na besluitvorming wordt de nieuwe verordening gepubliceerd en worden de huidige twee verordeningen ingetrokken volgens de in de *Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden* beschreven (technische) eisen. Daarnaast zal de nieuwe Verordening gecommuniceerd worden naar inwoners en partnerorganisaties. Er zal een persbericht worden opgesteld in samenwerking met de GR Sociaal.

Vervolg

De nieuwe verordening die voorligt is een startpunt, een puzzelstuk van de grote beweging die ingezet moet worden. Het verbinden van de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen is een eerste stap. Hierna volgt implementatie. In het implementatietraject wordt gezorgd voor een integrale benadering waarbij professionals van de sociale dienst en de professionals van het Sociaal Team gezamenlijk getraind worden in het toepassen van de nieuwe beleidskaders. Op die manier stimuleren we het werken vanuit één gezamenlijk beleidskader door alle betrokken partijen om zo het beoogde resultaat te behalen.

De verordening treedt in werking op 1 oktober 2023. Per ingangsdatum zullen de (openstaande)

meldingen en aanvragen worden afgehandeld op basis van de nieuwe verordening. Voor lopende maatwerkvoorzieningen kan een overgangsregeling worden ingericht tot er een nieuw besluit genomen is.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. bijlage 1 - GECORRIGEERD Concept-Verordening Wmo
2. bijlage 1 - GECORRIGEERD Concept-Verordening Wmo (wijzigingen bijgehouden)
3. bijlage 2 - Beleidsnotitie Wmo 'Samen zorgen en samen (mee)doen'
4. bijlage 3 - Was-wordt tabel verordening Wmo
5. bijlage 4 - Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning H-G
6. bijlage 5 - Advies Herijking Wmo-beleid en verordening - Regionale adviesraad Wmo
7. bijlage 6 - Reactie Regionale adviesraad Wmo - Advies verordening Wmo
8. NAGEKOMEN STUK Advies Platform Sociaal Domein over Herijking Wmo-beleid en verordening
9. VERVALLEN bijlage 1 - Conceptverordening Wmo 2023-04-20 HG